

Bia 5 An Aimsir Chaite inné

Chuaigh Roghnaigh

- 1 Chuaigh daoine ag siopadóireacht ag stáinnín na nglasraí.
- 2 Roghnaigh an bhean cairéid agus cúcamar úr.

Cheannaigh

- 3 Cheannaigh na mná cáiseanna sa stáinnín cáise.
- 4 Cheannaigh siad úlla, oráistí, líomóidí agus trátaí sa stáinnín torthaí.

Scrúdaigh D'fhéach

- 5 Scrúdaigh an fear na héisc ag an stáinnín éisc.
- 6 D'fhéach sé ar na héisc ag an stáinnín éisc.

D'ullmhaigh

- 7 D'ullmhaigh an cócaire an t-iasc don dinnéar.
- 8 D'ullmhaigh sé an bradáin don dinnéar chomh maith/freisin.

Bholaigh

- 9 Bholaigh an bhean na piobair. Bhí siad úr.
- 10 Bholaigh na cócairí na borroga úra.

Rinne Dhoirt

- 11 Rinne Mamaí sú torthaí tráthnóna inné sa bhaile.
- 12 Dhoirt sí an sú torthaí i ngloine

Bhácáil

- 13 Bhácáil an bhean cáca/císte tamall ó shin agus thóg sí an cáca/císte ón oigheann. Bhácáil sí an cáca/císte agus bholaigh sí é. Bhácáil an mháthair agus a hiníon cáca/císte sa bhaile.
- 14 bhailigh an tseanmháthair agus a gariníon borroga le chéile. Bhí áthas orthu.

Chogain

- 16 Chogain na buachaillí óga milseáin agus d'fhéach siad ar an teilifís.
- 17 Chogain an tseanbhean an ceapaire blasta ag an bpicnic.

Bhailigh

- 18 Bhí an samhradh ann agus Bhailigh na cailíní sútha talún.
- 19 Bhailigh an bhean fíonchaora sa tigh gloine.

Bhain siad sult An raibh?

- 20 Bhí na déagóirí sa phictiúrlann agus bhain siad sult as na deochanna fiosí agus an grán rósta.
- 21 An raibh na deochanna agus an bia a d'ith siad folláin nó mífholláin?

Foclóir

Chuaigh / went Roghnaigh / chose

- 1 daoine / people ag siopadóireacht / shopping stáinnín na nglasraí / the vegetable stall
- 2 an bhean / the woman cairéid / carrots cúcamar / cucumber úr / fresh

Cheannaigh / bought

- 3 na mná / the women cáiseanna / cheeses
 4 úlla / apples oráistí / oranges líomóidí / lemons trátaí / tomatoes torthaí / fruit
Scrúdaigh / inspected D'fhéach / looked
 5 an fear / the man na héisc / the fish
 6 sé / he
D'ullmhaigh / prepared
 7 an cócaire / the chef don dinnéar / for the dinner
 8 an bradán / the salmon chomh maith/freisin / as well
Bholaigh / smelled
 9 na piobair / the peppers
 10 na borróga úra / the fresh buns
Rinne / made dhoirt / poured
 11 Mamáí / Mammy sú torthaí / fruit juice tráthnóna inné / yesterday evening sa bhaile / at home
 12 i ngloine / in anglass
Bhácáil / baked
 13 cáca/císte / cake tamall ó shin / a while ago ón oigheann / from the oven
 14 an mháthair / the mother a hiníon / her daughter áthas / happy
 15 an tseanmháthair / the grandmother a gariníon / her granddaughter le chéile /together
Chogain / chewed
 16 na buachaillí óga / the young boys milseáin / sweets an teilifís / the television
 17 an tseanbhean / the old woman an ceapaire blasta / the tasty sandwich ag an bpícnic / at the picnic
Bhailigh / gathered
 18 an samhradh / the summer na cailíní / the girls sútha talún / strawberries
 19 fíonchaora / grapes sa tigh gloine / in the glasshouse an grán rósta / the popcorn
Bhain siad sult / They enjoyed An raibh? Was/Were?
 20 na déagóirí / the teenagers sa phictiúrlann / in the cinema na deochanna fiosí / the fizzy drinks
 21 an bia / the food a d'ith siad / that they ate folláin / healthy mífholláin / unhealthy

Bia 5 An Aimsir Fháistineach amárach

Rachaidh Roghnóidh

- 1 Rachaidh na daoine ag siopadóireacht ag stáinnín na nglasraí.
- 2 Roghnóidh an bhean cairéid agus cúcamar úr.

Ceannóidh

- 3 Ceannóidh na mná cáiseanna sa stáinnín cáise.
- 4 Ceannóidh siad úlla, oráistí, líomóidí agus trátaí sa stáinnín torthaí.

Scrúdóidh Féachfaidh

- 5 Scrúdóidh an fear na héisc ag an stáinnín éisc.
- 6 Féachfaidh sé ar na héisc ag an stáinnín éisc.

Ullmhóidh

- 7 Ullmhóidh an cócaire an t-iasc don dinnéar tráthnóna.

- 8 Ullmhóidh sé an bradán don dinnéar chomh maith/freisin.
Bolóidh
- 9 Bolóidh an bhean na piobair. Beidh siad úr.
 10 Bolóidh na cócairí na borróga úra.
Déanfaidh Doirtfidh
- 11 Déanfaidh Mamaí sú torthaí tráthnóna amárach sa bhaile.
 12 Doirtfidh sí an sú torthaí i ngloine.
Bácálfaidh
- 13 BÁCÁLFaidh an bhean tar éis tamaill agus tógfaidh sí an cáca/ciste ón oigheann.
 14 BÁCÁLFaidh sí an cáca/ciste agus bolóidh sí é.
 15 BÁCÁLFaidh an tseanmháthair agus a garíníon borróga le chéile. Beidh áthas orthu.
Cognóidh
- 16 Cognóidh na buachaillí óga milseáin agus féachfaidh siad ar an teilifís.
 17 Cognóidh an tseanbhean an ceapaire blasta ag an bpicnic.
Baileoidh
- 18 Beidh an samhradh ann agus Baileoidh na cailíní sútha talún.
 19 Baileoidh an bhean fíonchaora sa tigh gloine san fhómhar.
Bainfidh siad sult An mbeidh?
- 20 Beidh na déagóirí sa phictiúrlann agus bainfidh siad sult as na deochanna fiosí agus an grán rósta.
 21 An mbeidh na deochanna agus an bia a íosfaidh siad folláin nó mífholláin?

Foclóir

Rachaidh / will go Roghnóidh / will choose

- 1 daoine / people ag siopadóireacht / shopping stáinín na nglasraí / the vegetable stall
 2 an bhean / the woman cairéid / carrots cúcamar / cucumber úr / fresh

Ceannóidh / will buy

- 3 na mná / the women cáiseanna / cheeses
 4 ulla / apples oráistí / oranges líomóidí / lemons trátaí / tomatoes torthaí / fruit

Scrúdóidh / will inspect Féachfaidh / will look

- 5 an fear / the man na héisc / the fish
 6 sé / he

Ullmhóidh / will prepare

- 7 an cócaire / the chef don dinnéar / for the dinner
 8 an bradán / the salmon chomh maith/freisin / as well

Bolóidh / will smell

- 9 na piobair / the peppers
 10 na borróga úra / the fresh buns

Déanfaidh / will make Doirtfidh / will pour

- 11 sú torthaí / fruit juice tráthnóna amárach / tomorrow evening sa bhaile / at home
 12 i ngloine / in a glass

Bácálfaidh / will bake

- 13 cáca/císte / cake tar éis tamaill / after a while ón oigheann / from the oven
14 sí / she athas / happy
15 an tseanmháthair / the grandmother a gariníon / her granddaughter le chéile / together

Cognóidh / will chew

- 16 na buachaillí óga / the young boys milseáin / sweets an teilifís / the television
17 an tseanbhean / the old woman blasta / tasty ag an bpícnic / at the picnic

Baileoidh / will gather

- 18 an samhradh / the summer na cailíní / the girls sútha talún / strawberries
19 fíonchaora / grapes sa tigh gloine / in the glasshouse san fhómhar / in the autumn

Bainfidh siad sult / They will enjoy An mbeidh / will

- 20 na déagóirí / the teenagers na deochanna fiosí / the fizzy drinks grán rósta / popcorn
21 an bia / the food a íosfaidh siad / that they will eat folláin / healthy mífholláin / unhealthy

Bia 5 An Aimsir Láithreach gach aon lá

Téann Roghnaíonn

- 1 Téann na daoine ag siopadóireacht ag stáinín na nglasraí.
2 Roghnaíonn an bhean cairéid agus cúcamar úr.

Ceannaíonn

- 3 Ceannaíonn na mná cáiseanna sa stáinín cáise go rialta.
4 Ceannaíonn siad úlla, oráistí, líomóidí agus trátaí sa stáinín torthaí.

Scrúdaíonn Féachann

- 5 Scrúdaíonn an fear na héisc ag an stáinín éisc.
6 Féachann sé ar na héisc ag an stáinín éisc.

Ullmhaíonn

- 7 Ullmhaíonn an cócaire an t-iasc don dinnéar gach aon tráthnóna.
8 Ullmhaíonn sé an bradáin don dinnéar chomh maith/freisin.

Bolaíonn

- 9 Bolaíonn an bhean na piobair. Bíonn siad úr i gcónaí.
10 Bolaíonn na cócairí na borróga úra.

Déanann Doirteann

- 11 Déanann Mamaí sú torthaí gach aon seachtain sa bhaile.
12 Doirteann sí an sú torthaí.

Bácálann

- 13 BÁCÁLANN an bhean tar éis scoile agus tógann sí an cáca/císte ón oigheann.
14 BÁCÁLANN sí an cáca/císte agus bolaíonn sí é.
15 BÁCÁLANN an tseanmháthair agus a gariníon borróga le chéile. Bíonn áthas orthu.

Cognaíonn

- 16 COGNAÍONN na buachaillí óga milseáin agus féachann siad ar an teilifís.
17 COGNAÍONN an tseanbhean an ceapaire blasta ag an bpícnic.

Bailíonn

- 18 Tagann an samhradh agus cruinníonn na cailíní sútha talún.
19 Bailíonn an bhean fíonchaora sa tigh gloine san fhómhar.
baineann siad sult An mbíonn?
20 Bíonn na déagóirí sa phictiúrlann agus baineann siad sult as na deochanna fíosí agus an grán rósta.
21 An mbíonn na deochanna agus an bia a itheann siad folláin nó mífholláin?

Foclóir

Téann / go/goes Roghnaíonn / chooses

- 1 daoine / people ag siopadóireacht / shopping stáinín na nglasraí / the vegetable stall
2 an bhean / the woman cairéid / carrots cúcamar / cucumber úr / fresh

Ceannaíonn / buy

- 3 na mná / the women cáiseanna / cheeses
4 úlla / apples oráistí / oranges líomóidí / lemons trátaí / tomatoes torthaí / fruit

Scrúdaíonn / inspects Féachann / looks

- 5 an fear / the man na héisc / the fish
6 sé / he

Ullmhaíonn / prepares

- 7 an cócaire / the chef don dinnéar / for the dinner gach aon tráthnóna / every afternoon
8 an bradán / the salmon chomh maith/freisin / as well

Bolaíonn / smells (singular) smell (plural)

- 9 na piobair / the peppers i gcónaí / always
10 na borróga úra / the fresh buns

Déanann / makes Doirteann / pours

- 11 Mamaí / Mammy sú torthaí / fruit juice gach aon seachtain / every week sa bhaile / at home
12 an sú torthaí / the fruit juice (singular) na súnna torthaí / the fruit juices (plural)

Bácálann / bakes

- 13 tar éis scoile / after school cáca/císte / cake ón oigheann / from the oven
14 sí / she

- 15 an tseanmháthair / the grandmother a garíníon / her granddaughter le chéile / together áthas / h

Cognaíonn / chews (singular) chew (plural)

- 16 na buachaillí óga / the young boys milseáin / sweets an teilifís / the television
17 an tseanbhean / the old woman an ceapaire blasta / the tasty sandwich ag an bpícnic / at the p

Bailíonn / gathers

- 18 an samhradh / the summer na cailíní / the girls sútha talún / strawberries
19 fíonchaora / grapes sa tigh gloine / in the glasshouse san fhómhar / in the autumn

Baineann siad sult / They enjoy An mbíonn / Does/Do?

- 20 na déagóirí / the teenagers na deochanna fíosí / the fizzy drinks an grán rósta / the popcorn
21 an bia / the food a itheann siad / that they eat folláin / healthy mífholláin / unhealthy

Bia 5 An t-Ainm Briathartha anois

ag dul ag roghnú

- 1 Tá na daoine ag dul ag siopadóireacht ag stáinnín na nglasraí.
- 2 Tá an bhean ag roghnú cairéad agus cúcamar úr.

ag ceannach

- 3 Tá na mná ag ceannach cáiseanna sa stáinnín cáise.
- 4 Tá siad ag ceannach úll, oráistí, líomóidí agus trátaí sa stáinnín torthaí.

ag scrúdú

- 5 Tá an fear ag scrúdú na n-iasc ag an stáinnín éisc.
- 6 Tá sé ag féachaint ar iomlán na n-iasc ag an stáinnín éisc.

ag ullmhú

- 7 Tá an cócaire ag ullmhú an éisc don dinnéar.
- 8 Tá sé ag ullmhú an bhradáin don dinnéar chomh maith/freisin.

ag boladh

- 9 Tá sí ag boladh na bpiobar. Tá siad úr.
- 10 Tá na cócairí ag boladh na mborróg úr.

ag déanamh ag doirteadh

- 11 Tá Mamaí ar ais sa bhaile ag déanamh sú torthaí.
- 12 Tá sí ag doirteadh an tsú torthaí i ngloine.

ag bácáil

- 13 Tá an bhean ag bácáil agus tá sí ag tógáil cáca/ciste ón oigheann.
- 14 Tá sí ag boladh an cháca the. Tá an mháthair agus a hiníon ag bácáil cáca/ciste sa bhaile.
- 15 Tá an tseanmháthair agus a gariníon ag bácáil borrog le chéile. Tá áthas orthu.

ag cogaint

- 16 Tá na buachaillí óga ag cogaint milseán agus ag féachaint ar an teilifís.
- 17 Tá an tseanbhean ar phicnic ag cogaint ceapaire bhlasta. (blasta)

a chruinniú ag cruinniú

- 18 Tá an samhradh ann agus tá sútha talún a chruinniú ag na cailíní óga.
- 19 Tá an bhean ag cruinniú fíonchaor sa tigh gloine.

ag baint suilt An bhfuil

- 20 Tá na déagóirí sa phictiúrlann ag baint suilt as deochanna fiosí agus grán rósta.
- 21 An bhfuil na deochanna agus an bia seo folláin nó mífholláin duit?

Foclóir

ag dul / going ag roghnú / choosing

- 1 daoine / people ag siopadóireacht / shopping stáinnín na nglasraí / the vegetable stall
- 2 an bhean / the woman cairéad / carrots cúcamar / cucumber úr / fresh

ag ceannach / buying

- 3 na mná / the women cáiseanna / cheeses
- 4 úll / apples oráistí / oranges líomóidí / lemons trátaí / tomatoes torthaí / fruit
ag scrúdú / inspecting
- 5 an fear / the man na n-iasc / the fish
- 6 ag féachaint / looking iomlán / all
ag ullmhú / preparing
- 7 an cócaire / the chef don dinnéar / for the dinner gach aon tráthnóna / every afternoon
- 8 an bhradáin / the salmon chomh maith/freisin / as well
ag boladh / smelling
- 9 na bpiobar / the peppers
- 10 na mborróg úr / the fresh buns
ag déanamh / making ag doirteadh / pouring
- 11 Mamaí / Mammy ar ais / back sú torthaí / fruit juice sa bhaile / at home
- 12 i ngloine / in a glass
ag bácáil / baking
- 13 cáca/císte / cake ón oigheann / from the oven
- 14 an cháca the / the hot cake an mháthair / the mother a hiníon / her daughter
- 15 an tseanmháthair / the grandmother a gariníon / her granddaughter le chéile / together áthas / h
ag cogaint / chewing
- 16 na buachaillí óga / the young boys milseáin / sweets an teilifís / the television
- 17 an tseanbhean / the old woman an ceapaire bhlasta / the tasty sandwich ag an bpicnic / at the
a chruinniú / are being gathered ag cruinniú / gathering
- 18 an samhradh / the summer na cailíní / the girls sútha talún / strawberries
- 19 fíonchaor / grapes sa tigh gloine / in the glasshouse
ag baint suilt / enjoying An bhfuil / Are
- 20 na déagóirí / the teenagers sa phictiúrlann na deochanna fiosí / the fizzy drinks an grán rósta /
- 21 an bia / the food folláin / healthy mífholláin / unhealthy

Nótaí Breise

do + an dinnéar = **don** dinnéar

sa + baile = sa **b**haile (insert a h)

Stainnín + na glasraí = stainnín na **n**glasraí (TG – two nouns coming together)

Stainnín + cáis = stainnín cáis**e** (TG – two nouns coming together)

tar éis + tamall = tar éis tamai**ll** (TG)

sa + an fómhar = san **f**hómhar

tar éis + scoil = tar éis scoi**e** (TG)

ag roghnú + cairéid = ag roghnú cairéad (TG)

ag ceannach + úlla = ag ceannach úll (TG)

ag scrúdú + na héisc = ag scrúdú na n-**i**asc (TG)

ag ullmhú + an bradáin = ag ullmhú an **b**hradáin (TG)

ag boladh + na piobair = ag boladh na bpiobar (TG)

ag boladh + na barróga = ag boladh na mbarróg + úru = ag boladh na mbarróg úr (TG)

ag boladh + an cáca/císte = ag boladh an cháca + te = ag boladh an cháca the (TG)

ag cogaint + ceapaire blasta = ag cogaint ceapaire bhlasta (TG)

[anmúinteoir](#) ©

Digital Resource for Tighers, Students and Parents

This content is protected by Digital Copyright Laws.
Reproduction and distribution of this content without
written permission of anmúinteoir is prohibited.